

derdomsunderstøttelsen. Nej, det har ogsaa en anden Virkning, og det er en god Virkning, nemlig den, at det virker tilbage paa de yngre. En ung Mand, som maaske tidligere for let gik hen og meldte sig til Fattigvæsenet, vil sige: Nu skal jeg se at holde mig uden for Fattigvæsenet. Og især vil han sige: Nu vil jeg virkelig vise, at jeg kan holde mig uden for Fattigvæsenet de sidste 10 Aar før mit 60de Aar. Deri ligger maaske ikke den mindste Grund til, at Fattigudgifterne er gaaet betydelig ned.

Der er et Punkt, som ogsaa har været lidt forskelligt opfattet paa de forskellige Steder, det er: hvor meget skal han eje, naar man skal tage ham. Den højtærede Minister var jo inde paa at omtale, at der var nogle, der mente, at de skulde eje noget, for ellers kunde man ikke sige, at man understøttede dem, medens alle de, der slet intet ejede, egentlig burde være under Fattigvæsenet. Jeg vil sige, at jeg tror, at i det mindste de jydsk Amtmænd have opfattet Lovens Tanke baade human og rigtigt, naar de have gjort gældende over for visse Sogneraad, at de gamle ikke burde gaa til at opspise den sidste Øre, men at det vilde være klogt ogsaa af Sogneraadene, at de tog dem paa et tidligere Standpunkt, og saa indrettede Understøttelsen derefter, saaledes at de f. Eks. sagde: Hvor stor en Livsforsikring kunde den Mand, der ejer f. Eks. 500 Kr., i Dag erhverve sig for denne Sum. Det gaar for hans Indtægt; derved vil altsaa hans Renter og Kapital blive opspiste, og saa give vi ham Resten. Men saa kommer der ogsaa noget, som der rimeligvis i sin Tid, naar Loven skal forandres, vil blive stillet Krav om fra Højres Side, og det er: Hvad skulle vi gøre, naar saadanne Folk efterlade sig en hel Del som Arv til deres Børn, paa Grund af at man har givet dem saa meget, at de ikke have behøvet at bruge deres eget. Ja, jeg mener ikke, at der skal gøres noget, men at dette Spørgsmaal vil komme op, er jo sikkert, og det kan jo ogsaa være, at det vil komme op allerede ved dette Forslags Behandling.

Jeg skal derefter gaa over til at omtale selve Forslaget, eller rettere sagt kun de to ny Paragraffer og § 9. Det er jo egentlig de tre, det drejer sig om — Aanden i selve Loven er jo egentlig bleven bevaret. Det, man har villet, er at gøre Indskrænkning paa visse Steder og udvide Fordelene paa andre Steder; det er jo egentlig det, de Herrers, Forslag gaa ud paa. Nu vil jeg gøre opmærksom paa, at

før denne Lov blev behandlet her i Tinget, drøftede man det Princip, der gik ud paa Hjælp til Selvhjælp. De, der her have fulgt med, vide, at der var en Mængde forskellige Forslag fremme, der gik ud paa, at vedkommende skulde give noget selv, og saa skulde man yde ham Hjælp til Selvhjælp. Men da det kom til Stykket, spurgte man: Hvorledes kunne disse Mennesker give noget? Have de noget til Raadighed? De skulle jo bruge hver Skilling for at holde sig uden for Fattigvæsenet, og som Følge deraf maatte man straks opgive Fordringen om, at de skulde give virkelig klingende Mønt for en Gang i Tiden at faa Hjælp. Men saa blev der fra anden Side stillet det Krav op: Ja, men saa skulle vi dog se, om de Personer virkelig ville bringe et Offer ved at vise en saadan Selvstændighed, at de kunne holde sig borte fra Fattigvæsenet, og der var jo fra Højres Side stillet det Krav op, at de ikke alene skulde holde sig borte de sidste 10 Aar, men at de ogsaa skulde betale alt det tilbage, de havde faaet i Fattigunderstøttelse før. Det endte saa med, at man kom til det Resultat, som altsaa nu er Betingelsen paa dette Punkt i § 2. At vi fra vor Side ønskede at faa den samme Bestemmelse, som vi havde i Fattigloven, det ved enhver, som har fulgt Forhandlingerne, men skulde man sætte Loven igennem, var dette ikke muligt. Jeg vil altsaa kun sige de Herrer, at tro de at kunne faa de 10 Aar nedsatte til 5, er jeg overbevist om, at de ville faa Støtte hos saa godt som alle her i Tinget; men det bliver noget andet, naar de Herrer ville have en hel Del Ting ud af Loven.

For det første vil man jo, at det, at der er Tale om en Mands uordentlige Levned, skal ud af Loven. Jeg vil dertil sige, at indtil Dato har det ikke været taget meget i Betragtning. De maa huske, at da Loven traadte i Kraft, kunde man ikke sige: Nu skulle de, der ikke have kunnet vide, at der vilde blive gjort en saadan Fordring, lide derunder. Kommunerne have derfor taget varsomt paa de Folk, som før Loven traadte i Kraft, levede et uordentligt Liv. Men bliver det staaende i Loven, skulle De nok faa at se, at det har sin Betydning. Hvis det ikke har Betydning ved andet, faar det Betydning derved, at vedkommende, hvis han har en Smule Omtanke, vil søge at undgaa at faa dette Skudsmaal, naar han er 60 Aar, og jeg er overbevist om, at man heller ikke vil gøre denne Bestemmelse gældende ganske i Almindelighed, naar der foreligger en